

κ' ένας τρίτος να υποστηρίξει κάτι που θα μας βγάλει τη λάσπη από τα μάτια μας και θα μας σπρώξει προς την Αλήθεια.

ΧΑΡΙΤΩΜΕΝΟ

αυτό και οὕτως το σεβίζουμε. Ένας καθηγητής στο Πανεπιστήμιο μιλούσε την περασμένη βδομάδα για τον Αντισθένη, θαρροῦμε, κι' ἀπάνω στον ἐνθουσιασμό του ἔκανε τὴν ἀμίμητη αὐτὴ παρομοίωση:

— Ὁ Ἀντισθένης διαφέρει ἀπὸ τὸν (δὲν ξέρουμε ποιόν), ὅσο ὁ κατ' ἑπὶ τοῦ χρόνου!

Οἱ φοιτητὰ ἔμειναν κεραινωμένοι, διὰν ἄκουσαν τὸ σοφὸ καθηγητὴ τους νὰ προφέρει τὰ δυὸ σο τοῦ κασοίτερου σὰν δυὸ τε. Ἐτοιμάζονται δὲ νὰ τὸν ρωτήσουν ἂν μποροῦν νὰ τὸν μιμηθοῦν κι' αὐτοὶ καὶ νὰ ποῦν τὴν Ἀπικὴ Ἀδίκην καὶ Παρναττὸν τὸν Παρνασσό.

Ὅποια ἀπάντηση τοὺς δώσῃ θὰ οὕτως τὴν ποῦμε.

ΑΦΟΥ

δὲν τὸ κατόρθωσε νὰ τυλίξῃ τὸ ἔθνος στὰ κάπως, νὰ ποῦμε, λωποδυτικὰ τοῦ δίχτυα ὁ ἐρατεινὸς ἀναψίδας τοῦ θεοῦ του, ἄρχισε νὰ σκορπᾷ γύρω του τὰν φλόμο τὴ συκοφαντία καὶ νὰ καταγγέλλῃ μαζί μὲ τόσα ἄλλα κωμικὰ καὶ ἀνάσχυτα, ὡς ἐκδίαστῃ—αὐτὸς ποὺ ζήτησε νὰ ἐκδίαστῃ τὴν πατρίδα του—τὸν κ. Γ. Στρέιτ.

Ἡ συκοφαντία τοῦ κ. Δ. Δεληγιάννη, ἦταν τόσο φανερὴ ὥστε ἔπεσε μονάχῃ της, πρὶν ἀκόμα ὁ σεβαστὸς θεὸς τοῦ ἐπιχειρήσῃ νὰ τοῦ βγάλῃ τόσο τεχνικὰ τὴν ξένῃ μπερούκα καὶ νὰ τοῦ τρίψῃ τὴν κασίδα του.

Ὁ κ. Γ. Στρέιτ ὁ καθηγητὴς, ὅπως κι' ὁ σεβαστὸς πατέρας του, ὁ Διοικητὴς τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς, εἶναι ἀπὸ τοὺς λίγους ποὺ τιμοῦν τὴν πατρίδα τους καὶ χιλιο, Δεληγιάννηδες, εἶτε Δέλτα εἶτε Θῆτα, δὲν μποροῦν νὰ τοὺς κλονίσουν τὴν ἐντιμωτάτη θέσιν ποὺ ἔχουν κατακτήσει καὶ τὴν πολιτεία καὶ τὴν κοινωνία μας.

ΟΙ ΥΣΤΕΡΙΚΕΣ

χρυσυγὲς τοῦ Ἀθηναϊκοῦ τύπου, οἱ ἀνόντες, οἱ μελοδραματικές—ὅπως κι' ἂν τίς πῆτε, δὲ θὰ λαθεῖτε!—ποῦ ἀκούστηκαν γιὰ τοὺς κινούργιους φόρους ποὺ θὰ βάλῃ στὸν λαὸ ἡ Κυβέρνηση, εἶσαι κωμικὲς καὶ ψεύτικες κι' αὐτές, καθὼς πάντα.

Πρέπει ὅπως ὅπως νὰ εἰσπραστοῦμε, ρωνάζουν. Πάει καλά. Ἡ ἀνοιξὴ πρέπει νὰ μᾶς βρῇ ἑτοιμοὺς γιὰ τὸ κάθε τι ποὺ θὰ παρουσιαστῇ. Κι' αὐτὸ φρονιμώτατο. Μὰ—ἀπὸ δὴ ἀρχίζει ἡ φαπλαταρία πάλι—ἀπρέπει νὰλλάξῃ ἄρδην τὸ Κυβερνητικὸν σύστημα (στοὺς «Καιροὺς» μπῆκε ἡ χαριτωμένη αὐτὴ φαπλαταρία) ἢ νὰ μὴ γίνῃ τίποτε: «

Μ' ἄλλους λόγους, εἶναι τὸ σπῆτι μας ἐξοκίπο καὶ μετὶ οἱ ἐρίφηδες ἀρχίζουμε νὰ σκεφτόμαστε νὰ τοῦ βάλουμε κεραμίδια τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ οὐρανὸς εἶναι φορτωμένος μὲ σύγνεφα καὶ βρονταεὶ ὁ πρῶτος κεραυνός.

Ἡ ἀνοιξὴ πρέπει νὰ μᾶς βρῇ ἑτοιμοὺς, μὰ πρέπει πρῶτα πρῶτα νὰλλάξουμε τὸ Κυβερνητικὸν σύστημα—σὰν νᾶτανε κανένα λέρωμένο πουκάμισο τὸ σύστημα αὐτό, γιὰ νὰ τὰλλάξουμε στὴ στιγμὴ. Δὲ γελᾶτε;

ΑΓΓΕΛΙΚΑ

καὶ ἅγια ὅσα εἶπε ὁ κ. Θεοτόκης μέσα στὴ Βουλὴ τὴν περασμένη Δευτέρα, δικαιολογώντας τὰ καινούργια ἔαρη ποὺ θὰ φορτώσῃ στὴ ράχη τοῦ λαοῦ. Ἐσκέπασε παληκαρίσια τὰ χάλια μας, ἔδειξε τίς κακομοιρίες μας, ἐζήτησε τὴν συνδρομὴ ὁλωνὼν μας γιὰ νὰ βελτιώσῃ τὸ ἔθνος, γιὰ νὰ τὸ μεταβάλῃ ἀπὸ ρουσφετοφάρμακα—καθὼς εἶναι τώρα—σὲ πραγματικὸ ἔθνος—καθὼς δὲν εἴτανε ποτέ.

Ἄγια κι' ἀγγελικὰ τὰ λόγια του, τὰ χρυσὰ καὶ τὰ διαμαντένια λόγια του ποὺ μᾶς γλυκονοῦρισε μ' αὐτὰ καὶ ποὺ μᾶς ἔκανε νὰ πιστέψουμε—ἀλλοίμονο! γιὰ νὰ μὴ πιστέψουμε!—πὼς τὰ λόγια θὰ γίνουν καὶ πράγματα καὶ πὼς ἔτσι ἀπότομα ἡ Θεὰ ἡ Φρόνηση ἤρθε κι' ἔστησε τὸν θρόνο της στὸ Ρωμέικο Φρενοκομεῖο.

Μπορεῖ νάχῃ τὴν δρεξὴ ὁ κ. Θεοτόκης νὰ κἀνῃ δλ' αὐτὰ ποὺ εἶπε. Μὰ φοβοῦμαστε πὼς δὲν ἔχει καὶ τὴ θέληση νὰ τὰ πραγματοποιήσῃ. Κι' ὁ φόβος μας δυστυχῶς δὲν εἶναι φανταστικός, γιὰτὶ δὲν ἀκούσαμε τὸν κ. Θεοτόκη, ὅταν εἶπε τὰ παχειὰ του λόγια, ὅταν ἔσκέπασε τίς πολιτικὲς φουντανέλες κι' ὅταν ἐζήτησε τὰ μέσα τῆς γιαιτρείας, δὲν τὸν ἀκούσαμε νὰ φωνάξῃ:

— Αὐτὰ εἶναι τὰ χάλια μας κι' ἔτσι θὰ γιαιτρεφτοῦνε. Ἡ μοῦ δίνετε λοιπὸν τὰ μέσα ποὺ σὰς ζητῶ, καὶ γρήγορα μάλιστα, ἢ ἀπ' αὐτὴ τὴ στιγμὴ τραδιέμαι στ' ἀρχοντικό μου

μπορεῖ νὰ δώσῃ ὁ Θεὸς σὲ νιά τίποτις δὲν τῆς ἔλειπε, ὁμορφιά, νοικοκερία, γνώση καὶ καρδιά. Ἀ! μὰ καρδιά χρυσὴ καρδούλα, ποῦ θ' ἀγάπαε μὲ δαύτη τὸν ἄντρα της γιὰ πάντα, γιὰ ὅλην τὴν τὴ ζωὴ, ἴσια μὲ τὸν τάφο, θὰ τὸν ἀγάπαε, κρουσταλένια, ἀγνὰ μὲ θυσίες, μὲ εὐγνωμοσύνη, γιὰτὶ ἐκεῖνος θὰ τῆς μαθαίνε τὴ ζωὴ, ἐκεῖνος θὰ τῆς ἀνοίγε τὰ μάτια, στὰ χέρια του θὰ βγαίνει ἀπ' τὸ βαλὴ τὸν ὕπνο, τὸν ἄθωο, τὸ γλυκὸ ποὺ βρισκόντανε τώρα εἰκοσι χρυσὰ χρόνια, τέλος θὰ γενότανε γυναίκα καὶ μητέρα κι' ἔπρεπε ὁ ἄντρας αὐτὸς νᾶναι τέλειος σὲ ὅλα, τέλειος γιὰ νὰ δώσῃ καὶ τέλειος ἀνθρώπῳ στὴν γυναίκα του γιὰτὶ εἴτανε σίγουρη ἡ κερά Λενιὸ πὼς ἡ καλύτερη ἀνθρώπῳ, ἡ πρὸ δύσκολη, ἐκείνη ποὺ ἡ γυναίκα ἔχει καὶ διατηρεῖ ἴσια μὲ τὸ τέλος τῆς ζωῆς της εἶναι ἡ ἀνθρώπῳ ποὺ τῆς δίνει ὁ ἄντρας της.—Τὴν ἴδια ποὺ ἔδωκε καὶ τὴν ἴδια ὁ Τζωρτζῆς της—Ἄλλοι! καὶ ἂν ὁ ἄντρας αὐτὸς δὲν εἶναι τῆς προκοπῆς! Ἄλλοι! καὶ ἂν εἶναι ἀνωφέλετος! Πάγει τελείως, χάθηκε ἡ γυναίκα! Ἀλακαίρη ἡ ζωὴ της ποτίστηκε φαρμάκι. Καὶ τέτοιο δὲ εἶναι τὸ φαρμάκι αὐτό, ποὺ μπαίνει βαθὴ σὲς φλέβες καὶ δὲ βγαίνει πιά, μὰ μονο μὲ τὸ ὑστερνὸ ξεψύχισμα. Κ' ἐτρίξαν τὰ κόκκαλά της καὶ μπιμπικίαζε τὸ πεταί της ὅσο τὰ διαλογίζοντανε.

κ' ἔλατε λόγου σας νὰ κυβερνήσετε τὸν τόπο ὅπως ξέρετε!

Τέτοιο λόγιο ἂν ἔλεγε, κάπως θὰ τὸν πιστεύαμε. Μὰ δὲν τὸν εἶπε. Κι' ὅταν δὲν τὸν εἶπε δὲν μποροῦμε νὰ μὴ πιστέψουμε πὼς θάρχησῃ κι' αὐτὸς νὰ υποχωρῇ κανονικὰ καὶ νὰ ξεχνᾷ ἕνα ἕνα τὰ λόγια του, γιὰ νὰ μὴ δυσαρεστήσῃ τοὺς φίλους του γιὰ νὰ κρατηθῇ, ὅσο περισσότερο μπορέσῃ, στὴν Ἐξουσία.

Νὰ οὕτως ποῦμε κ' ἕνα ἄλλο: Ἡ συγκίνηση τοῦ κ. Δεληγιάννη δὲ μας συγκίνησε καθόλου. Πολλὰς φορές ὁ σεβαστὸς Ἡγέτης τῆς κακομοιρίας μας, ἔχει δείξει πὼς συγκινεῖται καὶ πὼς ἀπαρνιέται τὸν παλὴ καὶ τὸν ἀμαρτωλὸ ἄνθρωπο. Εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ πολιτικὰ κόλπα του κι' αὐτὸ καὶ μὴ τὸ πολυπιστεύετε.

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΤΥΦΛΟΥ

Ἡ τρεμουλίστῃ φωνὴ ὁλοένα πλησιάζει...

Οἱ ἴχθιοι ὁλοένα ἀντηχοῦσαν πρὸ καθαρά, πρὸ διάφαλοι μὲς τὴν ἐπιβλητικὴν τὴν ἀπέραντη ἡμερία τῆς νύχτας, καὶ ἀπὸ τοῦ λόγγου τοὺς σκοτεινοὺς κλώνους καὶ τὴ μαυροπράσινη τὼν κορφῶν τοῦ ἐπιβάνει—τὼν κορφῶν ποὺ σιούταν ἡ μία πλά: στὴν ἄλλη γυρμένη τρυφερὰ τρυφερὰ ἀπ' τῆς ἀνοιξιᾶτικῆς δροσῆς τὰ φιλήματα, τὼν κορφῶν ποὺ αὐλακωνόνταν ἀνάπαλα ἀπ' τὰ χρυσοστολισμένα τὰ σιωπηλὰ φτερουγίσματα τοῦ φεγγαριοῦ...

Ἡ μελαγχολικὴ μελωδία μὲ τὰ γλυκύτατα λόγια τῆς ἔφθανε πρὸ σιμὰ ὁλοένα...

Κι' ὅταν σὲ λίγο εἶδα νὰ ξεφαντώνῃ ἡ χλωμὴ ἐκείνη ὄψις μὲ τὰ νεκρωμένα μάτια, ἀνάμεσα στ' ἀγριόκλαδα τῆς λαγκαδιᾶς, ἀνάμεσα στὸ σκοτεινὸ καὶ πένθιμο πλαίσιο ποὺ πλεκαν τὼν πεύκων ταγκαθωτὰ φύλλα,—λὲς κῆταν μαρτυρικὸ στεφάνι.—κι' ὅταν τελευταία εἶδα ὁλόκληρο τὰ σθενικὸ κορμὶ νὰ βγαλῇ σκυφτὸ-σκυφτὸ ἀπ' τὴ πυκνὴ σκοτεινιὰ στὸ τρεμουλίστῃ κι' ἀχνὸ τοῦ φεγγαριοῦ φῶς, προχωρῶντας ἀγάλια πρὸς τῆς ἀκρογιαλιᾶς τὸ ἐρημικὸ μέρος ἑνοῖωσ' ἀπ' τῆς ψυχῆς μου τὰ ἔαθη νὰ σκορπιέτ' ἕνα δάκρυ γεμάτο πόνο θαυ καὶ ἀπογοήτευσί, ἀπὸ κείνα ποὺ μὴ ἦ δυὸ φορές στὴ ψυχὴ μας χύνουμε, ἕνα δάκρυ ποὺ ἄρπαξε κι' ἐπνίξε ἕνα δεμάτι χρόνια τῆς ζωῆς μου, ἕνα δάκρυ ποὺ εὐθίσε τὴν ψυχὴ μου στὸ σκοτεινότερο σημεῖο τοῦ μυστικοῦ τῆς συμφορᾶς κόσμου, κι' ἔσβυσε τὴ κάθε τῆς λάμψις στὰ σπλάχνα τοῦ χαροβαμένου τοῦ ὀρίζοντα.

Κι' ὅλο ἀκούγονταν, καθαρά περὶ ἡ ὄνειρεμένη ἐκείνη συμφωνία, κι' ὅλο σκορπίζονταν διάφανα ἀπ' τὰ ματω-

Μὰ γιὰ τὴ Βασιλικὴ τῆς θὰ καμὴ μάτια τέσσαρα, θὰ τὰ ζυγιάσῃ ὅλα καὶ ὑστερὰ θὰ πάρῃ ἀπόφαση Ἡ Βασιλικὴ τῆς δὲ θὰ κακοπέσῃ ποτέ, τέτοιο κακὸ δὲ θάρῃ στὸ κεφάλι της.

Εἴτανε ἡ ὥρα τρεῖς τῆς νυχτὸς καὶ οἱ λαντέρνες καὶ τὰ τραγοῦδια ἀκούγονταν ἀριὰ καὶ ποῦ. Ἀπὸ μακριὰ πιά σὲ μακριὰ ἀκουεσ ἀπὸ κανένα ξεψυχισμένο «Ἀν Βασιλῆς ἔρχεται ἀπὸ τὴν Καισαρεία...»

Ἡ κερά Λενιὸ καθόντανε ἀκόμα στὸ τραπέζι, ἀντίκρου μὲ τὴν κόρη της. Μάννα καὶ κόρη μέινανε ἐκεῖνο τὸ βράδυ κομμάτι πρὸ ἀργὰ στὸ φαγί, γιὰτὶ βραδεῖα ποῦ εἴτανε, πῆγαν καὶ αὐτές, ἀπὸ νωρὶς νὰ περπατήσουνε τὰ μαγαζιά, καὶ ἀργὰ γυρίσανε στὸ σπῆτι. Ὑστερὰ εἶχανε καὶ χιλία δυὸ πράγματα νὰ φάνε, χιλία νὰ ποῦνε καὶ ἄλλα τόσα νὰ ἐφκηθοῦνε. Μὰ ὁ ἄλλος ποὺ δὲ φάγανε ποὺ δὲν ἤπιανε, τόσο τὰ φρούτα καὶ τὰ γλυκὰ στεκούσανε ἀπιαστα ἀπάνω στὸ τραπέζι. Ἡ καρδιά τους ὁ ἄλλος κ' εἴτασε σφιγμένη καὶ οἱ βουβὲς δὲν πηγαίνανε κάτω τίς ἐρχόντανε νὰ κλάψουνε, ὅταν ἡ μία τὴν ἄλλη ἐφκούντανε μὲ τὸ ποτήρι στὸ χέρι «καὶ τοῦ χρόνου μὲ καλὸ καὶ ὅτι ἐπιθυμοῦμε!» Ἡρθε ἡ ὥρα τῆς πίττας. Ὑστερὰ πιά ἀπ' ὅλα, ἔπρεπε νὰ κοπῇ κ' ἡ πίττα, κατὰ ποῦ εἴτανε τάντέτι, καὶ νὰ μοιραστοῦνε.

του ἔβγαλε λαλιά γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα, ἀπ' τὰ κουραλένια χεῖλάκια του. Μὰ ἡ μάννα ἔνοιωθε πὼς τὸ παιδί της εἶχε κνημὸ, πλῆξῃ μεγάλη, καταλάβαινε ἡ δύστυχη πὼς ἡ ἴδια μὲ τὰ χέρια της βρσάνιζε καὶ τυραννοῦσε τὸ χρυσὸ της τὸ κορίτσι. Δὲν μποροῦσε ὅμως νὰ κάμῃ καὶ ἄλλιως. Κ' ἔτσι ἡ ζωὴ τῆς κερά Λενιὸς περνοῦσε ταχτική καὶ ἡσυχὴ, μὰ ζημωμένη ὅλο μὲ λύπη καὶ πῶς αὐτὴ ἡ λύπη γίνοντανε φριχτή, πρὸ μεγάλῃ ἀκόμη ὅσα σὲ τέτοιες ἐπίσημες γιορτές, σὲ τέτοιες χαρούμενες παραμονές, παρατῆρκε στὸ μμορφο προσωπάκι τῆς κόρης της ζουγχαρμένη μὴ πρὸ βλαβεῖ, πρὸ κρυφὴ θλίψη.... μονάχῃ, μακριὰ ἀπ' ὅλους καὶ ἀπ' ὅλα μέσα σ' αὐτὴ τὴν πλημμύρα τῆς χερσῆς!

Ἀχ! χερσὶ καὶ μοναξιά, τίς βαρέθηκε πιά, τὴν πνίγανε, τὴ βρστοῦσανε σφιχτὰ ἀπ' τὸ λαίμῳ, τὴν κνημένη τὴ Λενιὸ. Ἀχταροῦσε νὰ παντρεῖ τὴ Βασιλικὴ τῆς, ν' ἀνοιξῇ τὸ σπῆτι της: ἔπρεπε πιά νὰ τὴ νοιαστῇ, νὰ τῆς δώσῃ ἕνα καλὸ παλληκαρί, ἕνα παλληκαρί ποὺ νὰ τὴν ἀγαπᾷ, μὰ νὰ τὴν λατρεύῃ, νὰ τὴν ἔχῃ σὰν τὰ μάτια του, νὰ τῆς εἶναι μπαμπᾶς καὶ μάννα, ἄντρας καὶ προστάτης, παλληκαρί ποὺ νὰ μὴν ἔχῃ κουσούρι, γιὰτὶ τῆς ἀξίζει τῆς Βασιλικῆς τῆς ὁ καλύτερος νιός, γιὰτὶ καὶ αὐτὴ εἶναι χαριτωμένη, εἶναι καλὴ καὶ ἔχει ὅλα τὰ καλά ποῦ

μένα στήθη, οι λουλουδιές έκεινοι στέχον, ενώ προχωρούσε πάντα τ'ιλά-δειλά πρὸ τὴν ἀσημένια ἀκροθαλασσιὰ δὲ πικρὸς τοῦ τυφλοῦ ἴσκιος...

Δὲν εἶχε γεννηθῇ μὲ στυγὰ τὰ μάτια. Δὲν εἶχε γεννηθῇ μὲ ταύλινια τοῦ μαρμαροῦ στὴν ὄψι του.

Δὲν εἶχε πᾶντα ἔρημος, χωρὶς συντροφιά.

Κάποτε ἔλαμπαν κι' αὐτοῦ ἀπὸ ζωὴ κι' ὡμορφιά τὰ μεγάλα μάτια στὴν πρόσχαρη μορφὴ του, ἀλλὰ τυχὴ κακὴ, καὶ μὲ μέρη ἐκεῖ ποὺ ἀγνάντευε τὰ πλούσια χρώματα τοῦ ἥλιου καὶ τὴς μυριόχρωμες φωτιᾶς του τὴς αἰθεροπλασμένες ποὺ σκορποῦνταν ζωηρὰ ἀπ' τῆς θάλασσας τὰ διαμαντίνια δάθη, ἐννοίωσες μιὰ σκέπη νὰ κατεβαίνει ἀπάνω τους, σκέπη ποῦσθινε τὸ φῶς κι' ἀπλώνει μιὰ μαυρίλα.

Ἀπὸ ἐκεῖνη τὴ στιγμή ἦταν τυφλός. Κ' ἔγινε τυφλός γιατί θέλησε-ὁ φτωχὸς-νὰ ἰδῇ γιὰ λίγο καὶ νὰ αἰσθανθῇ καὶ νὰ κλείσῃ στὰ στήθη του τὴ ποίησι καὶ τὴν ἡδυπάθεια τῆς γλυκειᾶς τῆς φλογερᾶς εἰκόνας ποὺ ἔαπλώνονταν ζωντανὰ ὑπὸ τὴν μίτη! Γιατί 'θέλησε ν' ἀντικρύσῃ τὸ φῶς!

'Αλλοίμονο! Ἀλλὰ καὶ ποῖον, δὲ θαμπώνει ἡ ὡμορφιά ἡ ἀλγινή, καὶ ποῖον δὲ κρατεῖ σὲ ἔκστασι καὶ σὲ γοῦντα;

Εὐτυχισμένοι 'καίνοι ποὺ δὲ χάνουν τὸ φῶς τους ἀντικρύζοντας τοῦ ἥλιου τὰ χρυσάφια, εὐτυχισμένοι 'καίνοι ποὺ μποροῦν στὴν ἀγάπης τᾶς τέρσι στέκονται ἀναίσθητοι μὲ μαρμαρωμένη τὴ καρδιά...

Ναί! δὲν εἶχε γεννηθῇ μὲ στυγμένα τὰ μάτια.

Δὲν εἶχε πᾶντα ἔρημος, χωρὶς συντροφιά.

'Αλλοτε...—στὴ περασμένη χρονία—πόσες φορές δὲν εἶχε ὀνειρευθῇ στὰ μέρη αὐτὰ τὰγαπημένα, πόσες φορές δὲν εἶχε μεθύσει μὲ τὰ ὕδα τὰ τρυφερὰ φιλήματα τῆς πρώτης ἀγάπης του, πόσες φορές δὲν εἶχε λιγοθυμήσει ἀπ' τὰ παράφορα τὰ σφιχτὰ ἀγκαλιὰς τοῦ πρώτου ἔρωτός του, πόσες φορές δὲν εἶχε ἀλλάξει λόγια θερμὰ μὲ τὴ λατρευτὴ του ψυχῇ,—τὴ ψυχῇ ἐκεῖνη ποὺ τῆς δυττωχίας τὰ κύματα ἔσπρωξαν μακριὰ, μακριὰ, σάλλα μέρη, μακριὰ του...

Ὡ πόσες, πόσες φορές δὲν εἶχε τραγουδήσει μαζί της τὰ γλυκύτατα αὐτὰ τραγούδι, τὸ τραγούδι ποὺ σκορπούσε καὶ τώρα μὲ πόνο, περπατώντας μοναχὸς στὰ λατρευτὰ αὐτὰ μέρη ποὺ εἶχε γνωρίσει ἄλλοτε τὴ ζωὴ, γυρεύοντας τὸ εἶδωλό τῆς στυγμένης του εὐτυχίας, ἀναζητώντας τὴ χαμένη ἀγάπη του... Καὶ προχωροῦσε πάντα δειλὰ-δειλὰ πρὸς τὴν ἀσημένια ἀκροθαλασσιὰ δὲ πικρὸς τοῦ τυφλοῦ ἴσκιος...

Κ' ἡ τρεμουλιαστὴ φωνὴ ἀπομακρύνονταν ὁλοένα...

Σὲ δυο-τρία καλοκαίρια ἔτυχε νὰ ξαναπεράσω ἀπὸ 'καίνα τὰ μέρη. Καὶ τὸ πρῶτο πικρὸ ἄκουσμα ἦταν ὁ θάνατος τοῦ τυφλοῦ, ὁ θάνατος τοῦ δυστυχισμένου ἐκείνου ποὺ ἴσα μὲ τότε σερνόταν στὴ γῆ κυνηγώντας ἀδιάσκαπα φαντάσματα καὶ σκιές.

Κ' ἐπῆγα ἕνα γλυκὸ γλυκὸ βράδυ στὸ φτωχικὸ του τέρο στὸν τάφο ἐκείνου ποὺ γιὰ μόνον στολίδι του εἶχε λίγ' ἀργιολούουδα, καὶ μιὰς ἐτιᾶς τὰ σκιερὰ κλωνάρια ποῦ-

πεφταν πᾶν' ἀπ' τὸ χῶμα προστατεύοντας τὸ παγωμένο κορμί, καὶ χαρίζοντας συντροφιά στὸν ἐρημίτη.

Μὰ μόλις σκύβω γιὰ νὰ φιλήσω τὸ σταυρὸ του, ἄκουσα σιγανὰ σιγανὰ νὰ σκορποῦνται—λὲς καὶ τὴς ἔσπρωχνε κάποιον ἄγνωστο πνοή, κάποιον ὑπερκόσμιον ἀγέρι, οἱ ἄρμονικὲς ἐκεῖνες νότες ποῦχαν ἄλλοτε χαϊδέψει μὲ τὴ μελαγχολία τους τὴ καρδιά μου, ἄκουσα τὸ πένθιμο, καὶ πάλι, τραγοῦδι τοῦ τυφλοῦ, κ' ἕνα δάκρυ βαθεῖας πίκρας ἀπ' τὰ μάτια μου κύλισε.

Ποιὸς ξέρε;...

Μπορεῖ νάταν ἡ ψυχὴ τοῦ τυφλοῦ ποὺ τραγουδοῦσε ἄκόμα τὸ λατρευτὸ τῆς τραγοῦδι γυρεύοντας μ' αὐτὸ τὸ εἶδωλό τῆς στυγμένης του εὐτυχίας, ζητώντας ἀδιάσκαπα τὴ χαμένη ἀγάπη του...

ΕΙΡΗΝΗ ΜΕΓΑΠΑΝΟΥ

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

—'Ενα μεγάλο ψέμα εἶπαν αἱ «Ἀθηναί» προχτές.

— Πῶς δηλ. εἰς ἔγκριτος ἐκ Παξῶν πολιτευτὴς κτλ. κτλ. ἀποχωρήσας ἀπὸ μακροῦ τῆς ἐνεργοῦ δημοσιογραφίας ἀγνοεῖ τίνες γράφουν καὶ πῶς γράφουν ἐπὶ διαφόρων ζητημάτων.

— Ψέμα! Ψέμα! Ὁ ἔγκριτος κτλ. κ. Βελιαντὴς ξέρε πολὺ καλὰ καὶ τίνες γράφουν καὶ πῶς γράφουν καὶ γιατί γράφουν τὸ κάθε τι ἰδίως στὴν ἐφημερίδα τοῦ ἐγκριτωτάτου κ. Πύπ.

— Κρίμα! Ὁ κ. Πολύβιος Κουρούπης ἡ Σαχλίκος, οὔτε σάχλες δὲν μπορεῖ νὰ γράψῃ πιά.

— Τὸ ἀποδείξει μὲ μιὰ ἀπόπειρα ἀνγούλας ποὺ μᾶς ἐσπερίσθη μὲ τὴν «Ἐσπερινή» τῆς περασμένης Τετάρτης.

— Κι' ὅμως ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἔγραψε ἄλλοτε τὴς δυὸ Διαθῆκες ποὺ ἐξερνοδόλησε ὅλος ὁ ντουναῖς—φιλοσοφικώτατα πάντοτε.

— Τὸν κ. Πολύβιο Κουρούπη τὸν ἐτίτλοφόρησε κἀποιοὶ Βίκτωρα Οὐγκὼ τοῦ Ψυρῆ.

— Καὶ ὁ κάποιος αὐτός, μᾶς λένε, εἶχε ἄλλοτε μεγάλη νταραβέρια μὲ τοῦ Ψυρῆ τὰ πασσατσίδικα.

— Τί ὁμορφα καὶ τί ἐποικοδομητικὰ ποὺ εἶναι τὰ ἀναγνώσματα ποὺ γίνονται στὸ γραφεῖο «Παναθηναίων»!

— Προχτές κάποιος ἀρχιμανθρῆτης τοῦ Παναγίου Τάφου μίλησε γιὰ τὰ ἱεροσόλυμα ἀν' ὑποκορῶνται κλειδοκυμβάλου καθὼς μᾶς πληροφόρησε ἡ «Ἐστία».

— Τὴν ἄλλη βδομάδα θὰ μιλήσῃ ὁ κ. Σερνέπουλος γιὰ τοὺς «Μαλλιαροὺς» μετὰ προβολῆς φωτεινῶν εἰκόνων... καὶ σκέψω.

— Πρῶτη πρῶτη θὰ προσβάλλῃ, λένε, τὴν εἰκόνα τοῦ χαριτοβρότου ἀντιπροσώπου τοῦ Ζᾶν Μωρεάς.

— Τὴν παραπάνω δὲ ἔδομάδα μὲ κυρία πολὺ ὁμορφή, θάπαγγελλῃ ἕνα μωρόλογο τοῦ κ. Ι. Δαμβέρρη, ἡ ἕνα φύλλο τῶν «Πατριῶν», ἂν δὲν εἶναι ἔτοιμος ὁ μονόλογος.

— Ὁ κ. Κίμων ὁ Μιχαηλίδης δὲν θάπαγγελλῃ, καθὼς ἐμάθαμε, τὰ δυὸ πολύκροτα ἄρθρα του ποὺ ἐδημοσίευσ

στὸ τελευταῖο φυλλάδιο τῶν «Παναθηναίων»... γιὰ νὰ μὴ λιποθυμήσουν οἱ κυρίες!

— Ἰσα μὲ τώρα λιγοθυμοῦσε τὴς κυρίες μὲ τὰ ποιήματα τοῦ μονάχου κ. Μελαχρινός.

— Δυὸ σπουδαῖστα βιβλία ἀναγγέλονται:

— Τὰ γλωσσικὰ ἄρθρα τοῦ κ. Κανελλίδου τῶν «Καιρῶν» καὶ τὸ γλωσσικὸν ἀνάγνωσμα τοῦ κ. Φραγκιά «Φραγκιάς ἀνὴρ τοῦτέστιν ὁ Γαλλίας κτλ.

— Μὴ ξεχνᾶτε πῶς βρισκόμαστε στὰ καρναβάλια, δίχως ὅμως κομιτάτο, ποὺ θὰ τὰ βράβευε ὀρισμένως τὰ δυὸ αὐτὰ εὐθυμώτατα ζυγγρέματα.

— Στὴν ὁδὸν Αἰόλου ἕνα μαγαζὶ ἔχει κολλήσει στὴς βιτρίνες του μεγάλα χαρτιά μὲ τὴ λέξη: «Ἐσπούλημα».

— Καὶ εἶναι ἡ πρώτη φορά, θαρροῦμε, ποῦ ἡ Ρωμείκη αὐτὴ λέξη ἐστοπίζει τὴν ἀκουσίαν διάλυσιν ποὺ δὲν τὴν πολυκαταλαβαίνει ὁ κοσμάκης γιατί εἶναι φράση δασκαλική, χωρὶς κανένα νόημα, ἀφοῦ κι' ὅταν ξεπουλήσῃ τὰ πράματά του τὸ μαγαζὶ δὲν διαλύεται, ἀλλὰ μένει στὴ θέση του.

— Ὁ καθηγητὴς κ. Γρ. Βερναρδάκης μίλησε τὴν περασμένη βδομάδα στὴν παράδοσί του γιὰ τὴ γλῶσσα καὶ εἶπε πῶς οἱ δημοτικιστὰς δὲν εἶναι οὔτε ἀγράμματοι οὔτε προδότες.

— Μονάχα δὲ ἕνας φοιτητὴς, ὁ κ. Ζερβός, τὸν ἐχειροκρότησε γιατί διδάξε τὴν ἀλήθεια.

— Ἄν δίδασκε Μιστριώτικες ψευτιὲς ὅλοι θὰ τὸν χειροκροτοῦσαν, γιατί ὅλοι θαυμάζουν τὴν ψευτιά, ἐνῶ τὴν ἀλήθεια τὴ νοιώθουν μονάχα οἱ διαλεχτοί—κ' εἶναι τόσο λίγοι!

Ο ΙΔΙΟΣ

Ἡ ΚΟΙΝὴ ΓΝΩΜΗ

ΚΑΤΩ Η ΨΕΥΤΙΑ

Φαίνεται ὅτι ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα καμμιά ἀλήθεια δὲν μπορεῖ νὰ εὐδοκιμήσῃ γιατί τὸ ψέμα καὶ ἡ φανερὰ ἐβούλωσε τὰ μάτια μας ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ γεννηθήκαμε, ὥς ποῦ νὰ παύσῃ ἡ αἰσθησις. Τὸ ψέμα εἶναι ἡ πρώτη τροφὴ τοῦ παιδιοῦ ποὺ ἔρχεται στὸν κόσμον· μὲ ψέμα ἀνατρέφεται ὥς ποῦ νὰ φθάσῃ τὴ σχολικὴ ἡλικία. Ἐρχεται στὸ σχολεὸ καὶ τὰ μόνον ἐφόδια ποὺ φέρνει ἀπὸ τὸ σπίτι εἶναι ἡ ψευτιά καὶ ἡ προσποίησης. Ἐνα μόνον ἔχει γερό καὶ ἀπάνω σ' αὐτὸ ἀρχίζει ἡ Παιδαγωγικὴ νὰ κτίξῃ τὸ πνευματικὸ οἰκοδόμημα: αὐτὸ εἶναι ἡ ζωντανή, γλῶσσα ποὺ ἄκουσε ἀπὸ τὸν πατέρα του καὶ τὴ μάνα του ἀπὸ τὰ γε' τονόπουλα, ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς, ἀπὸ τοὺς φίλους καὶ ἀπὸ ὅλους πέρα πέρα τοὺς σχετικούς.

Μέσα σὲ τόσα ψέματα καὶ μιὰ ἀλήθεια θὰ ἡ-

τὰ κομμάτια μὲ τὴ σειρά: τὸ πρῶτο στὸν ἄη Βασίλη καὶ τᾶλλα ἀρχίζοντας ἀπ' τὸν πιὸ γερνότερο καὶ πηγαίνοντας στὸν πιὸ νέο. Μὰ στὴς κερὰ Λενιὸς τὸ σπιτικό, δὲν εἶταν πολλοὶ ποὺ θὲ νὰ μοιραζοῦνταν ἀνάμεσά τους τὰ κομμάτια τῆς πίτας. Ὑστερὶς ἀπ' τὸν ἄη Βασίλη, μνήσκανε τὰ μερτικὰ μόνον τῆς κερὰ Λενιὸς καὶ τῆς κόρης τῆς.

— Μὴν ξεχάσης, κόρη μου, νὰ κρύψῃς τὴν πρώτη βούκκα σου γιὰ τὸ μαξιλλάρι, λέγει ἡ μάνα τῆς κόρης.

— Μπα! μαννίστα μου, ποτέ σου δὲ μοῦ εἶπες ὥς τώρα νὰ βάλω κάτω ἀπ' τὰ μαξιλλάρια μου, τὴν πρώτη βούκκα ἀπ' τὸ μερτικὸ τῆς πίτας μου. Γιατί φέτος μοῦτ' ὅ λές;

— Γιατί φέτος πιά, παιδί μου, εἶσαι κατέλλα σὲ ἡλικία, τῆς παντρεῖας, Βασιλική μου, καὶ πρέπει νὰ παντρεθῇς. Μὴν ξεχάσης λοιπὸν τὴ βούκκα γιὰ νὰ διοῦμε πιὸ νέο θὰ σοῦ στειλῇ στὸν νεῖρό σου ὁ ἄη Βασίλης.

— Μὰ κείνον ποὺ θὰ δίδῃ στὸν νεῖρό μου, ἐκείνον θὰ παρῶ μέσα στὸ χρόνο;

— Ναί, παιδί μου, ἔτσι λένε, κ' ἔτσι εἶναι ὁ ἄη Βασίλης τὸν φανεώνει πρῶτα στὸν νεῖρο τοῦ κορμιοῦ καὶ ὕστερα στὸν ζύπνο.

Ταράχτηκε ἡ κόρη ἡ ἀγνή, ταράχτηκε ἀκούον-

τας τὰ λόγια τῆς μάνας τῆς, γιατί δὲν καταλάβαινε τὸ νόημά τους. Μπαὺς κ' ἡ μάνα τῆς τὴν βρέθηκε πιά καὶ θέλει νὰ τὴν παντρεθῇ γιὰ νὰ τὴν ξεφορτωθῇ; μπαὺς κ' εἶτανε περιττὴ μέσα στὸ σπίτι!... καὶ βαριοκαρδίσε μάλιστα κομμάτι, βαριοκαρδίσε γιὰ κείνον ποὺ θὰ τὴν ἔπαιρνε μέσ' ἀπ' τὴν ἀγκαλιά τῆς μάνας τῆς.

Σὲ λιγάκι βρέθηκε στὸ καταστρο καὶ ἀπαλὸ κρεβάτι τῆς, μονάχη στὴν παρθενικὴν τῆς καμαρίτσα κι' ἄρχισε πάλι νὰ συλλογᾶται τὰ λόγια τῆς μαννούλας τῆς. Δὲν καταλάβαινε ἡ καμένη καὶ προσπάθησε νὰ βρῇ μέσα σ' αὐτὰ μιὰ βαθιὰ σκέψη. Λίγο, λίγο τῆς φάνηκε πῶς δὲν εἶτανε πιά καὶ τόσο κακὰ τὰ λόγια τῆς μαννούλας τῆς καὶ πῶς μπορούσαν ἴσως νὰ εἶτανε καὶ γιὰ καλὸ τῆς καὶ γιὰ καλὸ τῆς θάτανε, ἀφοῦ τὴν ἀγάττει σὰν εἰκόνα.

Λίγο, λίγο μάλιστα, τῆς φάνηκε πῶς ἂν παντρεθῇ, θὰ πᾶσῃ πιά αὐτὴ ἡ μοναξιά, θὰ πᾶσῃ κι αὐτὸς ὁ πόθος ποὺ τῆς πονοῦσε τὴν καρδιά, ὅταν οἱ φίληνάδες τῆς γελούσανε καὶ κείνη δὲν μπορούσε νὰ γελάσῃ, γιατί εἶτανε ὀρφανὴ καὶ μονάχη τῆς φάνηκε ποὺ θὰ μπορούσε πιά νὰ μπῇ, νὰ βγῇ, νὰ διασκεδάσῃ σὰν ὅλες, ποὺ θὰ εἶχε ἕνα στυλό, μιὰ προστασία, καὶ λίγο, λίγο ἄρχισε νὰ τὸν ἀγαπᾷ αὐτόνα ποὺ θὰ τῆς δώσῃ τόσα καλὰ μαζωμένα, ποὺ θὰ τῆς

δώσῃ τὴν εὐτυχία καὶ τὴν χαρὰ δὲν τότε μισοῦσε πιά, μάλιστα τότε φανταζότανε κιόλας ὁμορφο, τοῦ ἔβαζε γύρο στὸ ἄσπρο του τὸ κούτελλο ὁμορφα μαῦρα μαλλιά, τοῦδινε μαῦρα ὁμορφα μάτια, μπόγι ἀψηλὸ καὶ καλοκαμωμένο, σπουδὴ, πολλὴ φρόνηση καὶ καλὴ καρδιά, ἄχ! καρδιά καλὴ πρῶτα ἀπ' ὅλα, καλὴ καρδιά γιὰ νὰ τὴν ἀγαπᾷ, γιατί κι' αὐτὴ θὰ τὸν ἀγάπαι μὲ ὅλη τὴ δύναμιν τῆς ψυχῆς τῆς, μὲ ὅλη τῆς τὴν καρδιά, τὸ καλὸ αὐτὸ παλληκάρι, θὰ τὸ λάτρευε σὰν τὴ μάνα τῆς, ποὺ τὴ μεγάλωσε, σὰν τὴν ἴδια τὴ ζωὴ τῆς, καὶ κάθε πρῶτ' ὅθ προσεφκούντανε στὸ Θεὸ καὶ θὲ νὰ τὸν παρακαλοῦσε νὰ τὸν βοηθᾷ καὶ νὰ τὸν προστατεύῃ.

Μὰ τί εἶναι τοῦτο τὸ μέρος ποὺ βρίσκεται ἡ Βασιλικούλα, τί ὁμορφα ποὺ εἶναι! Μονάχη μέσα σὲ μιὰ ὀλόχρυση κάμαρα, παντοῦ μεταξωτὲς καρέγλες, παντοῦ χαλιὰ καὶ λούσσα, μόνον φῶς δὲν ἔχει πολὺ ἡ κάμαρα γιὰ νὰ μπορέσῃ ἡ Βασιλικὴ νὰ διῇ καλὰ τὴν ὁμορφιά καὶ τὴ μεγαλοπρέπεια ποὺ τὴν τριγυρίζανε.

Ἀξάφνα ἡ πόρτα ἀνοίγει καὶ προσβάλλει οὐφ! μὲ τί ἄσχημος ἄνθρωπος ἕνας γέρος μὲ μοῦτρα κατακόκκινα, μὲ βρώμικα ἄσπρα μαλλιά, μὲ γουρλωμένα κι ἄγρια μάτια, πολὺ ἄγρια μάτια, μὲ χέρια μακριὰ καὶ δάχτυλα καμπυλωτὰ γιατί νάναι ἀραγες καμ-